

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
39 (1995-1996)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-17-6

BRNO 1999

PŘEHLED VÝZKUMŮ 39 (1995-1996)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: ps@iabrno.cz http://www.iabrno.cz/3ca.htm
Odpovědný redaktor:	PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla
Na titulním listě:	Římská bronzová kolínkovitá spona z Mušova
Kresba:	Lubomíra Trávničková
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou.

Published by:

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

All rights reserved.

© 1999 by the Authors and IA AS CR Brno.

Resumé:

Šakvice (Bez. Břeclav) Hlavní Strasse 260. Schmiede. Hochmittelalter. Rettungsgrabung.

ŠIŠMA (okr. Přerov)

„Obransko“. Mladší doba hradištní, vrcholný středověk, ZSO (14.-15.stol.). Sídlištní objekty. Záchranný výzkum.

Lokalita se nachází na samém severním okraji katastru Šišmy na V až JV svahu tratě Obransko, která je spolu s tratí Amerika vklíněna mezi lesy Kunkov a Pálenina. Mělké údolí je chráněno od severu terénním hřbetem se silnicí z Pavlovic u Přerova do Lhoty u Lipníka, také hydrologické poměry jsou zde příhodné pro existenci středověké vesnice. Právě v tomto prostoru je připomínána od r. 1368 a po celé 15. století ves Olbramovice.

Identifikace lokality v mapě: ZM ČSR, 1:10 000, list 25-13-09, 333mm od Z sekční čáry a 164 mm od JSC. Nadmořská výška objektů - cca 328 m.

Během ZAV byly odkryty části dvou sídlištních objektů, u nichž - vzhledem k malému zahloubení - je možno předpokládat nadzemní konstrukci. U objektu č.1 byl v plynovodní rýze zjištěn jeden z rozměrů stavby - asi 5 m a ve výplni objektu byly shledány pozůstatky tří do červena propálených vrstev s uhlíky a četnými keramickými střepy (ohnišť). Objekt č. 2 měl značně svažité dno, byla zachycena část nepravidelného půdorysu s kamennou destrukcí (otopné zařízení?) v nejvyšší části JZ rohu; keramické fragmenty byly roztroušeny po celé ploše objektu s mírnou koncentrací v místech černé uhlíkaté vrstvy SV od kamenné destrukce.

Většinu nalezených předmětů tvoří keramické střepy, objeveny však byly i úlomky zvířecích kostí, mazanice a železné předměty (nože, hřeb). Zajímavý v tomto vesnickém prostředí je nález zlomku železné ostruhy v objektu č. 1. V souboru keramiky je několik mladohradištních střepů, většinu však tvoří tvrdě došeda vypálené keramické zboží, ale i zlomky cihlově červené, bílé až růžové keramiky, zastoupeny jsou zvonovité pokličky, radélková výzdoba apod.

Materiál je uložen v Muzeu Komenského v Přerově pod přír.č. 95/95 - 1 až 513b.

Jaroslav Peška, Mojmír Bém, ÚAPP Olomouc

Resumé:

Šišma (Bez. Přerov). „Obransko“. Jüngere Burgwallzeit, Hochmittelalter. Siedlungsobjekten. Rettungsgrabung.

TELČ (okr. Jihlava)

Ulický rybník. Středověk-novověk. Stavební prvky. Záchranný výzkum.

V roce 1996 došlo k dokumentaci profilů v rýze (kanalizační sběrač) na SV břehu Ulického rybníka. Na základě zjištění archeologických situací bylo přistoupeno k archeologickému výzkumu, který byl proveden formou vzorkování vrstev s nálezy. Výsledkem bylo zjištění, že se nejedná pouze o novodobé odpadní navážky, které převrstvovaly starší dřevěnou konstrukci, která měla kdysi sloužit ke zpevnění břehů rybníku. Dle četných zlomků keramiky lze většinu navážek a dorovnávek datovat nejpozději do období raného novověku. V případě vlastní pilotové konstrukce s roubením na vnější straně by se mohlo eventuelně jednat o objekt staršího data, nejspíše 15. - 16. stol. Bednění zachycené v S cípu Ulického rybníka dosahovalo tloušťky kolem 1 m.

Petr Kos, Miroslav Bálek, ÚAPP Brno

Resumé:

Telč (Bez. Jihlava) Ulický Fischteich. Hochmittelalter - Neuzeit. Rettungsgrabung.

TŘEBÍČ (okr. Třebíč)

Zámostí - Židy, bývalé židovské město. Středověk a novověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

V bývalém židovském městě na severním břehu řeky Jihlavy proběhla od roku 1995 do konce roku 1997 rekonstrukce veškerých inženýrských sítí. Byly zde nalezeny pouze dva druhotně uložené zlomky mladohradištní keramiky, dále pak středověká keramika a většinu nálezů tvořila novověká keramika. V ulici L. Pokorného pak byly na několika místech porušeny dřevěné roštové konstrukce v blízkosti uliční čáry domů, které nepochybně sloužily jako pochůzná vrstva v období 18.- 19. století. Při terénních úpravách byly také objeveny a vyzvednuty tři kamenické články.

Petr Obšusta, ZMM Třebíč

Resumé:

Třebíč (Bez. Třebíč) „Zámostí - Židy“. Ehemaliges Judenviertel. Mittelalter - Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

TŘEBÍČ (okr. Třebíč)

Zámek-nádvoří (bývalý klášter). Středověk. Pohřebiště. Rettungsgrabung.

Při rekonstrukci inženýrských sítí v rajském dvoře bývalého benediktinského kláštera byly odkryty celkem tři lidské kostry. Všechny byly uloženy na zádech, dvě z nich orientované k západu a jedna k východu bez dalších nálezů. Vzhledem ke stísněnému odkrytému prostoru (byla zvednuta pouze jedna kamenná plotna dlažby nádvoří), nebylo možno ve výzkumu pokračovat a byly pouze zdokumentovány vrchní části koster s lebkami. Uložení koster těsně u sebe a jejich částečné překrytí nasvědčuje tomu, že se jedná o jedince pohřbené v souvislosti s obléháním kláštera vojsky uherského krále Matyáše Korvína v květnu 1468.

Petr Obšusta, ZMM Třebíč

Resumé:

Třebíč (Bez. Třebíč) Schloß-Hof (ehem. Kloster). Mittelalter. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

TÝN NAD BEČVOU (okr. Přerov)

Hrad Helfenštejn. Středověk (14.-17.stol.). Zjišťovací výzkum.

V letech 1995 a 1996 proběhly další dvě etapy zjišťovacího sondážního průzkumu, prováděná ve spolupráci s Komenského muzeem v Přerově. Výzkum v první etapě se zaměřil na prostor objektu tzv. „pekárny“ v místech původního předhradí. Pod dosud dochovanými relikty vnitřní obvodové zástavby ze 16. století zde byly zjištěny pozůstatky kamenné stavby, vybudované patrně za vlády Kravařů na přelomu 14. a 15. století. Při výzkumu byl získán početný soubor keramiky z doby po polovině 15.století. V tomto období došlo také ke značnému poškození původního hradu (požár) a následné destrukci stavebních objektů. Následně byla teprve zbudována dodnes částečně uchovaná stavba tzv. „pekárny“, která byla